

Verden, hvor alt er relativt, lad os ikke forfalde til Menneſkebyrdſe eller til Overburdering af, hvad denne eller hin Mand kan have jagt. Jeg ſtaar paa det brede, folkelige Erfaringsgrundlag, og derfra ſkal den ærede Ordſfører indtil videre ikke kunne rokke mig.

Ordſføreren (Svend Høgsbro):

Det Grundlag, hvorpaa det ærede Medlem ſtaar, er nok det brede Ligeſtylthedens Grundlag; det er den ſtore, brede, ligeſtyltheds Maſſe, han paaberbaerer ſig lige over for de Autoriteter, jeg har fremhævet, og ſom han dog ellers tillægger nogen Bøgt. Jeg tror, at jeg netop paa dette Grundlag kan opfordre det ærede Medlem til at oplyſe os om, hvem han da egentlig ſtøtter ſig til. Han vedbliver at tale om den ſtore, brede Maſſe, men vi have ikke hørt en eneste Autoritet eller blot et Navn, ſom han kan paaberbaere ſig til Støtte for ſin Opfattelse. Jeg har derimod under forrige Behandling citeret den Erklæring, der i December Maaned fremkom fra 37 Bøgmænd og Præſter. Det er endnu levende Folk, ſom man dog ikke ſkulde laſte Bøg paa. Hvorfor ſtulde alle de Vidneſkbyrd, der komme frem om Stemningen i Landet, laſtes til Side til Fordel for en almindelig Opfattelse af, hvad Bønmeneſkene helſt vil? Thi det er Bønmeneſkene, ſom det ærede Medlem gør ſig til Talsmand for, og ikke de kirkelig intereſſerede.

Over for det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Johannſen), der talte om, at dette Forſlag hvidele paa en fuldstændig Miſkendſe af, hvad Landbefolkningen ønſkede, ſtal jeg ſige, at han har ikke Spor af Ret til at ſige til mig, at jeg ſkulde have optaget denne Sag paa Grundlag af kjøbenhavnske Forhold. Jeg er ſelv Repræſentant for en Landkreds, og jeg kan forſikre det ærede Medlem, at der er ingen Sag, ſom jeg der har fundet ſaa megen Interenſſe for ſom for denne. Der er alſaa ogſaa Stemning for Sagen paa Landet. De 37, der have indſendt den omtalte Erklæring, ere da ogſaa for en ſtor Del fra Landet.

Buſt: Jeg havde egentlig ikke tænkt at blande mig i denne Forhandling, da jeg ikke har været Medlem af Udvalget om dette Forſlag, ſom jeg hele Tiden har anſet for dødfødt. Den ærede Ordſfører har imidlertid motiveret Sagen paa en ſaadan Maade, at jeg føler mig forpligtet til med to Ord at begrunde min Stilling. Den ærede Ordſfører tvinger os, der ellers vilde have afholdt os fra at ſtemme, til at ſtemme mod Forſlaget, naar han ſtaar op og ſiger, at det Stand-

punkt, ſom det ærede Medlem for Middelfart ſtaar paa, er den ſtore ligeſtyltheds Maſſes Grundlag. Vi behøve her ikke at gaa længer end til det ærede Medlem for Bønsild (Paulin). Hvad man end kan have mod dette ærede Medlems Meninger, maa man dog indrømme, at det ikke er Ligeſtyltheden, der her beſtemmer hans Standpunkt. Den ærede Ordſfører ſkal virkelig ikke have Lov til at ſige, at vi, der ere hjerteligt mod denne Sag, ere det af Ligeſtylthed. Jeg vil her i Realiteten komme til at ſtille mig ved Siden af de ærede Medlemmer for Bønsild og Middelfart, men jeg vil ſamtidig nedlægge en beſtemt Proteſt mod, at denne min Stilling er grundet paa Ligeſtylthed.

Johmann: Hvorvidt den ærede Ordſfører har Ret i at gaa ud fra, at mit Standpunkt er Ligeſtylthedens Standpunkt, ſtal jeg overlade til Tingets Medlemmer at dømmе om; men naar den ærede Ordſfører lod ſaa fornem og jagde, at han ikke forſtod, hvem „den ſtore, brede, ligeſtyltheds Maſſe“ var, hvis Standpunkt jeg ſtillede mig paa, ſaa vil jeg dog tillade mig at oplyſe ham om, at det er ingen ringere end den ſamme „ſtore, brede, ligeſtyltheds Maſſe,“ der har ſat den ærede Ordſfører ſelv her ind i Tinget. Den ærede Ordſfører behøvede mig for, at jeg havde ſigtet til ham og hans Meningsfæller med min Udtaleſe om „moderne Friſind.“ Det har jeg aldeles ikke gjort; men efter hans Udtaleſe om „den ſtore ligeſtyltheds Maſſe,“ maa jeg næſten tro, at ogſaa han er beſjælet af det moderne Friſind, der jo, ſom det for lidt ſiden blev udtalt af det ærede Medlem for Røge (Alberti), beſtaar i, at ville have Frihed for ſig ſelv, men Tvang for alle andre, ſom ere over eller under en. Det moderne Friſind vil have Frihed for ſig ſelv uden Henſyn til den ſtore almindelige Befolkning over hvilken det mener ſig højt hævet, medens det dog paa den anden Side appellerer til Maſſerne, naar Talen er om Perſonlighedens Ret og fri Rørelſe.

M. Nielsen: Den ærede Ordſfører udtalte, at det ſelvfølgelig var mig bekendt, at Præſtene lige over for dem, der ønſke at gaa til Alters, ſtaa ſaaledes, at de kunne nægte det. Dette er en af den Slags Udtalelſer, der let kan miſforſtaas. Vi Præſter kunne ganſke viſt i enkelte Tilfælde nægte at tage Folk til Alters, men vi ſtulde ſaa indberette det til vore overordnede Myndigheder og ſaa Sanktion herpaa. Paa ſamme Maade kan der imidlertid naturligviſ komme Undtagelſer fra enhver anden Forpligtelſe.